

Política Institucional d'Accés Obert de la Universitat Autònoma de Barcelona

Aprovada pel Consell de Govern en data 14 de desembre de 2022

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va aprovar la seva Política d'Accés Obert l'abril de 2012, per facilitar al PDI el compliment del que estableix l'article 37 (difusión en acceso abierto) de la *Ley 14/2011, d'1 de juny, de la Ciència, la Tecnologia i la Innovació*, així com donar suport a les Declaracions de Budapest i Berlin per a l'impuls de l'accés obert. Durant aquests 9 anys l'escenari ha evolucionat molt i s'ha publicat la *Ley 17/2022, de 5 de septiembre, por la que se modifica la Ley 14/2011, de 1 de junio, de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación* que ha suposat un pas endavant en matèria de ciència oberta. Els principals organismes de finançament de la recerca tant a nivell espanyol (Plan Estatal) com europeu (Horizon Europe) estan clarament compromesos amb una major transparència i accessibilitat dels resultats de la recerca.

La UAB, d'acord amb la resta d'universitats de Catalunya, ha adoptat l'identificador ORCID, gratuït, universal, no comercial i reconegut pels organismes que acrediten i avaluen la recerca i els grans editors de revistes. Com a identificador personal permet l'assignació i difusió de la producció científica del personal investigador al Portal de la Recerca de la UAB (<https://portalrecerca.uab.cat>) i al Portal de la Recerca de Catalunya (<https://portalrecerca.csuc.cat>).

El Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) (<https://ddd.uab.cat>) és el repositori institucional. Va néixer el 2006 per tal de recollir, donar visibilitat i preservar la producció científica, institucional i patrimonial de la Universitat.

Tots els documents recollits al DDD són accessibles de manera immediata o amb un embargament temporal, segons allò que els titulars dels drets d'explotació estableixen. En tots els casos es poden consultar les metadades de la publicació.

El lliurament (d'un document o fitxer) implicarà la cessió, de manera no exclusiva, a la Universitat dels drets d'explotació de la propietat intel·lectual per a la comunicació pública. En tot cas, els drets morals són irrenunciables i inalienables i corresponen a l'autor/a.

El DDD es declara OpenAIRE compliant (<https://www.openaire.eu>) perquè s'adapta a tots els requeriments de metadades que marca la Unió Europea per a poder fer la revisió dels projectes. Així mateix també incorpora tots els requeriments de Recolecta (<https://recolecta.fecyt.es>) pel compliment del que estableix l'Agència Estatal de Investigació.

La UAB va aprovar la política de preservació (<https://ddd.uab.cat/record/189808>) del DDD, on es posa de manifest la sostenibilitat institucional.

D'acord amb tot l'anterior i de conformitat amb la legislació nacional i internacional vigent, la política d'Accés Obert d'aquesta Universitat persegueix recollir, organitzar i preservar tota la producció científica, docent i administrativa de la comunitat universitària en obert, en base al següent:

I. Articles amb revisió d'experts

El col·lectiu del Personal Docent i Investigador (PDI) té la obligació de referenciar i adjuntar a l'Entorn per a la Gestió de la Recerca i la Transferència (EGRETA) el fitxer amb la versió del document (preprint,

postprint o versió final de l'editor) permessa per ser difosa a través del repositori institucional de qualsevol article revisat de forma simultània a la data de publicació o, en cas de problemes de caràcter tècnic, en un termini no superior als 3 mesos des de la seva acceptació (encara que estigui subjecte a embargament temporal) perquè pugui estar disponible en accés obert al DDD el més aviat possible. Si l'article és el resultat d'un projecte finançat caldrà actuar d'acord amb els requeriments de la legislació i els organismes finançadors de la recerca espanyols i europeus.

La Universitat ofereix una sèrie d'incentius per afavorir la publicació en accés obert (<https://www.uab.cat/open-access>).

II. Articles que formen part de les tesis per compendi de publicacions¹

A partir del curs 2024/2025 serà obligatori per als estudiants de doctorat que defensin la seva tesi per compendi de publicacions que la versió dels articles permessa per l'editor es lliuri al DDD 2 mesos abans de fer el dipòsit de la tesi. En cas que un article no es pugui publicar en accés obert, el Servei de Biblioteques ho farà constar en un document que eximirà del compliment d'aquesta obligació.

III. Publicacions presentades a les convocatòries internes de PDI i estudiants de doctorat

Es vetllarà per establir com a mèrit la publicació de la producció científica al DDD dels aspirants a les diferents places de promoció.

Per exemple, les convocatòries de mèrits de catedràtics, en les quals a partir de 2023 qualsevol mèrit de recerca o docència publicat en els darrers 5 anys que el sol·licitant vulgui que li sigui considerat ha d'estar publicat al DDD.

Així mateix, es treballarà per establir l'ús obligatori del DDD en les convocatòries de recerca i les convocatòries pels estudiants de doctorat.

IV. Altres publicacions de recerca

Aquestes publicacions (capítols de llibres, informes, estudis, ponències...) s'han de referenciar i adjuntar a EGRETA de forma simultània a la data de publicació o, en cas de problemes de caràcter tècnic, en un termini no superior als 3 mesos des de la seva acceptació (encara que estigui subjecte a embargament temporal) perquè pugui estar disponible en accés obert al DDD sempre que sigui possible. Si els drets d'explotació han estat cedits s'ha de fer d'acord amb les polítiques de copyright de les editorials en referència a l'autoarxiu.

Les dades finals de recerca es gestionen amb una política pròpia. ([Política institucional d'accés obert per a les dades de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona https://ddd.uab.cat/record/222172](https://ddd.uab.cat/record/222172)).

V. Recursos educatius

D'acord amb les recomanacions de la UNESCO (<https://es.unesco.org/themes/tic-educacion/rea>) la Universitat encoratja el seu personal a utilitzar, crear i publicar recursos educatius en obert per a millorar la qualitat de l'experiència dels estudiants d'acord amb els valors i la missió de la Universitat.

El moviment per l'educació oberta i els Recursos Educatius en Obert (REA) intenten reduir la bretxa digital i donar suport a un ensenyament i un aprenentatge més assequibles i eficaços.

VI. Treballs de Fi d'Estudis

Els alumnes de doctorat de la UAB han d'autoritzar la publicació de la seva tesi doctoral als repositoris TDX i DDD, tal i com s'estableix al Reial Decret 99/2011, de 28 de gener, que regula els ensenyaments oficials del doctorat.

L'alumnat de Grau i de Màster ha de dipositar els seus Treballs de Fi d'Estudis (TFG i TFM) al DDD, tenint en compte les directrius que cada titulació o centre estableixi.

Els treballs d'estudis premiats per la UAB es publicaran també en el DDD.

VII. Documentació institucional

Tots els serveis i àrees de la Universitat han de vetllar per publicar al DDD tota la documentació d'interès públic en un exercici de transparència i compromís amb l'accés obert permanent. Alguns exemples poden ser codis de conducta i bones pràctiques, memòries dels diferents serveis i àrees, normatives i reglaments.

Pel que fa a les jornades i seminaris i per garantir l'accés a aquests continguts des del DDD es recomana seguir les indicacions del document: [Recomanacions d'avís legal per a jornades i congressos organitzats per la UAB](#)

Els responsables de la implementació i compliment d'aquesta política són:

Equip de Govern:

- Vetllar per l'acompliment i fer-ne un seguiment.
- Dotar dels mitjans financers per a la sostenibilitat tant dels equips informàtics com de l'equip humà per a fer possible aquesta política.

Àrea de Gestió de la Recerca:

- Recollir totes les referències de les publicacions de recerca de la Universitat a EGRETA.

Servei de Biblioteques:

- Assignar les metadades necessàries als registres per permetre'n l'accés i la interoperabilitat amb altres plataformes.
- Revisar i publicar els documents de recerca, educatius i de l'administració de la UAB al DDD. Pels documents de recerca es tindran en compte les condicions establertes per les editorials en relació amb l'arxiu de documents en dipòsits digitals d'accés obert.
- Gestionar la difusió dels documents subjectes a embargament temporal.
- Assessorar els autors en els dubtes relatius a les polítiques d'autoarxiu dels editors.

Servei d'Informàtica:

- Assegurar el bon funcionament de la infraestructura informàtica i la renovació dels equips.
- Garantir l'accés permanent i la preservació dels documents dipositats segons s'estableix en la *Política de preservació del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD)* <https://ddd.uab.cat/record/189808>

Autors i autores:

- Fer el dipòsit dels articles a través d'EGRETA
- Fer el dipòsit de les altres publicacions de recerca a través d'EGRETA d'acord amb les polítiques d'autoarxiu dels editors.
- Fer el dipòsit dels recursos docents a través dels formularis d'autoarxiu del DDD.
- Els estudiants de doctorat que fan la tesi per compendi de publicacions hauran de dipositar els articles que en formen part al DDD tan aviat com sigui possible i, com a molt tard, 2 mesos abans de fer el dipòsit de la tesi.
- El PDI ha de tenir l'ORCID (identificador persistent, públic i obert) informat a EGRETA i l'ha de fer constar a les seves publicacions sempre que sigui possible.
- Escollir una menció de drets d'explotació en consonància amb les llicències CC recomanades a la UAB <https://ddd.uab.cat/record/129205>, si s'escau.

Per a fer el seguiment del compliment del mandat, anualment es compararà els articles amb revisió d'experts referenciats a EGRETA amb els existents al DDD.

Anualment la Comissió responsable en matèria d'Accés Obert revisarà l'evolució d'aquest compliment.

Aquesta política entra en vigor el dia següent de l'aprovació pel Consell de Govern i serà revisada per la Comissió responsable en matèria d'Accés Obert, cada 5 anys o abans a iniciativa de la Comissió.

ⁱ Segons la *Normativa Acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona*
https://www.uab.cat/doc/TR_normativa_academica_UAB